

1

Kallahdenniemen hoito- ja kehittämissuunnitelman hyväksyminen

Pöydälle 03.12.2013

HEL 2013-013296 T 10 05 01

Päätösehdotus

Yleisten töiden lautakunta päättäneenä hyväksyä ohjeellisen noudatettavaksi Kallahdenniemen hoito- ja kehittämissuunnitelman.

Esittelijä

Suunnittelualueen sijainti, rajaus ja pinta-ala

Kallahdenniemienniemien suunnittelualue sijaitsee Itä-Helsingissä, eteläisen Vuosaaren tyvässä. Suunnittelualue on lähes kokonaisuudessaan luonnonmukaista aluetta ja se on merkitty asemakaavaan merkinnöillä virkistysalue (VL/s, VV/s ja suojelualue (S-1). Suunnittelun ulkopuolelle jäävät jo olemassa olevat sekä asemakaavan myötä laajennusosiksi suunnitellut erillispientalojen kortteli- ja virkistysalueet (AO/s, AO-1/s). Myös suurin osa V-1/s alueista jää suunnittelun ulkopuolelle, koska kyseiset alueet ovat rakennusten välittömiä pihapiirejä tai ne on vuokrattu yhdistysten käyttöön.

Lisäksi alueella oleville kahdelle luonnonsuojelualueelle ympäristökeskus laatii omat, erilliset hoito- ja käyttösuunnitelmat. Niiden osalta tässä suunnitelmassa tarkastellaan ainoastaan reitistöä, haitallisia vieraslajeja ja suojelualueiden rajapintoja. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 51 hehtaaria.

Suunnitelman laatiminen ja vuorovaikutus

Suunnitelma laadittiin vuorovaikutteisesti, ja suunnitelmaluonnos oli esillä asukastilaisuudessa. Asukaspalautetta kerättiin Kerro Kartalla -palvelun kautta Internetissä. Palvelussa asukkaat jättivät paikkatietopohjaisia toiveita ja kehittämisideoita alueesta. Raporttiluonnosta kommentoitiin Helsingin kaupungin rakennusviraston Internet-sivuilla.

Suunnitelman yleistavoitteet tarkentuivat maastosuunnittelun perusteella. Käyty vuorovaikutus ja sen vaikutukset suunnitelmaluonnokseen kuvataan raportissa omana kappaleena. Toimenpiteet ohjelmoidaan, ja tärkeimmistä hankkeista laaditaan hankeohjelmat sekä kustannusarviot. Lisäksi määritellään mahdolliset jatkosuunnittelu- tai tutkimustarpeet.

Suunnitelmaluonnosta käsiteltiin keskeisten sidosryhmien (Vuosaari-seura, Helka ry, Luonnonhoidon työryhmä) kanssa pidetyissä kokouksissa. Sähköpostista ja viestimistä saatu palaute koottiin yhteen ja kaikki suunnitelmaluonnoksesta saatu palaute (sidosryhmät, asukkaat) analysoitiin suunnitteluryhmässä. Suunnitelmaluonnos käsiteltiin myös luonnonhoidon työryhmässä.

Suunnitelman tavoitteet

1. Virkistyskäytön kehittäminen. Alueen luonnonmukaisten alueiden suurin haaste on jatkuvasti lisääntyvä käyttöpaine. Lähialueiden rakentuminen lisää entisestään alueella liikkuvien ihmisten määrää ja alueelle tullaan myös kauempaa. Alueen sisäistä käyttöpainetta tulee jakaa muun muassa uusilla reiteille, ohjata opastuksella ja uusilla liikenne- ja pysäköintijärjestelyillä.
2. Luonnonhoito tehdään luonnonhoidon linjauksen tavoitteiden ja LUMO -ohjelman tavoitteiden mukaisesti. Luonnon monimuotoisuusarvot turvataan ja luonnon arvokohteiden tilaa ennallistetaan tarvittaessa luonnontilaisemmiksi. Lisäksi inventoidaan ja hoitoluokitetaan niitty-, ruovikko ja ranta-alueet ja arvioidaan niille tarvittava ylläpidon taso ja muutokset.
3. Haitallisten vieraslajien torjunta. Alueella on paikoin runsaasti kurturuusua. Jotta sen torjuminen olisi tehokasta, tarvittaisiin hallintokuntien (HKR, LIV, YMP) pitkäjänteinen yhteishanke.
4. Ulkoilureittien, opastuksen, kalusteiden, palveluiden ja jätehuollon kehittäminen. Puuttuvien reittiyhteyksien, rakenteiden, opastuksen, viitoituksen, jätehuollon ja valaistuksen rakentaminen. Niiden perusrakenteista tai uudisrakentamisesta laaditaan hankeohjelmat yhteistyössä liikuntaviraston kanssa.
5. Alueen liikenneverkon ja pysäköintialueen kehittäminen. Tarvittaessa laaditaan hankeohjelmat liikennealueiden kunnostuksesta ohjaamaan jatkosuunnittelua. Uimarannat reuna-alueineen ovat ongelmallisia kulumisen, roskauksen ja liikenteen kannalta.
6. Luonnonsuojelualueiden ja Kallahdenniemen Natura 2000 – aluekokonaisuuksien huomioon otto. Molempien luonnonsuojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat ovat vanhentuneet ja ne tullaan uusimaan. Lisäksi arvoluokan I lepakoalueen otettiin huomioon suunnitelmaa tehdessä ja ranta-alueiden hoitoa suunniteltaessa.

7. Sekavien kiinteistöjen ja tonttien hallinnan ja hoitovastuiden selkeyttäminen V-1/s alueilla.

Toimenpiteet katualueilla

Katu- ja pysäköintialueet palvelevat alueen käyttäjiä ja ne suunnitellaan ja rakennetaan jatkotoimenpiteinä. Myös jalankulun ja pyöräilyn reitistö polkuineen suunnitellaan ja toteutetaan siten, että yhteydet ovat loogisia, ja luonnon kuluminen minimoituu. Reitistön parantamiseen liittyy myös opastuksen suunnittelu sekä valaistuksen ja kalusteiden lisääminen.

Kallvikinniementie on lunastettu tienhoitokunnalta rakennusviraston kaduksi. Tien loppuosa, joka johtaa parkkipaikalle, asvaltoidaan. Jotta kohtaamispaikat, kääntöpaikka ja parkkipaikka voidaan toteuttaa, kaupunkisuunnitteluvirasto laatii ennen tätä alueelle liikennesuunnitelman.

Suunnitelmassa esitetään, että käynnistetään Rantapaadentien siirtoa koskevat neuvottelut tien siirtämiseksi liikuntavirastolta rakennusviraston hallintaan. Näin saada yhtenäinen virkistysreitti Kallvikinniementielle pysäköintipaikan kautta. Reitille on mahdollista rakentaa valaistus ja siirtää se talvikunnossapitoon. Näin Kallahden reittien virkistyskäyttö paransi tältä osin myös talvisin ja pimeään aikaan.

Luonnonhoito

Kallahdenniemen luonnonhoitoa ohjaavat luonnonhoidon linjaukset ja LUMO-ohjelman tavoitteet.

Kallahdenniemen luonnonhoidon toimenpiteet ovat varovaisia ja pienipiirteisiä. Suurin osa suunnittelualueesta on jätetty kokonaan toimenpiteiden ulkopuolelle. Kaikki arvokkaiksi luontokohteiksi todetut alueet on jätetty toimenpiteiden ulkopuolelle. Luonnon monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään suosimalla kerroksellista metsäluonnon hoitoa sekä säästämällä kuollutta ja lahoa puuta. Lisäksi pensaskerrosta hoidetaan varovasti säästämällä pensasryhmiä ja yksittäisiä taimiyksilöitä. Metsän uudistumisen edellytyksiä luodaan kehittämällä isomman puuston alla olevia nuoria puuyksilöitä ja luomalla varovaisesti muutaman puun latvusaukkoja.

Kaikki merkittävät luontotietojärjestelmän kohteet on jätetty toimenpiteiden ulkopuolelle. Esimerkiksi lepakkoarvot on otettu huomioon luonnonhoidon toimenpiteissä niin, että rantapuusto jätetään kokonaan toimenpiteiden ulkopuolelle. Lisäksi alueen sisäosien metsissä ei tehdä lepakoita haittaavia toimenpiteitä. Huomattava osa METSO-kohteista on jätetty toimenpiteiden ulkopuolelle.

Rakennusviraston suunnittelun yhteydessä arvokkaat kohteet on hoitoluokiteltu C5-arvometsäluokkaan. Osa kohteista täyttää METSO:n ohella vahvempiakin suojelukriteerejä, joten ne on rajattu vielä erikseen arvokkaiksi elinympäristöiksi. Niillä METSO- kohteilla, joille on esitetty pienimuotoisia hoitotoimenpiteitä, ei toimenpiteen vähäisyyden takia ole vaikutusta kohteen luontoarvoihin, ja muutamassa kohdassa hoitotoimenpiteitä tehdään todettujen luontoarvojen ylläpitämiseksi ja turvaamiseksi.

Alueelta poistetaan virastojen yhteishankkeena vieraslajina Kallahdessa leviävää kurturuusua.

Suunnitelman kustannukset

Ennen Kallahdenniemienniemien katujen kohtaamispaikkojen ja pysäköintialueen suunnittelun ja kunnostuksen aloittamista, niihin liittyvät muutokset tulee vahvistaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemässä liikennesuunnitelmassa. Sen lisäksi katualueiden tulee siirtyä rakennusviraston hallintaan tienhoitokunnilta.

Kallahdenniemen maasto on paikoin varsin vaihtelevaa, joten polkujen ja reittien hinta-arvion antaminen on vaikeaa ennen tarkempaa suunnittelua. Alueelle on suunniteltu uusia polkuja ja reittejä noin kolmen kilometrin verran, ja hyvin alustava kustannusarvio tälle on noin 40 000 euroa. Katualueiden ja polkujen yhteiskustannukset ovat 500 000 euroa.

Alueen penkkien ja roska-astioiden uusimisen kustannukset ovat noin 6 000 euroa. Käymälän karkea kustannusarvio on 150 000 euroa. Opastesuunnitelman ja opasteviitoituksen kustannusarvio on 35 000 euroa.

Metsäisten alueiden hoitokustannukset ovat noin 3 700 euroa hehtaaria kohden. Yksikköhinta ei sisällä luonnonhoidon tukipalveluita. Luonnonhoidon kokonaiskustannus näin laskettuna on noin 81 000 euroa.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Antti Siuruainen, metsäsuunnittelija, puhelin: 310 75252
antti.siuruainen(a)hel.fi
Jenna Ikonen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
jenna.i.ikonen(a)hel.fi
Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi

Liitteet

17.12.2013

Ka/1

- 1 Kallahdenniemen hoito- ja kehittämissuunnitelma
- 2 Vuorovaikutus selvitys Kallahdenniemen hoito- ja kehittämissuunnitelmasta

Otteet

Ote

Arkkitehtuoriosasto
Katu- ja puisto-osasto

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti